

واویدا

АРХИ

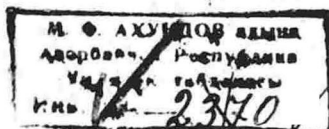

«هاکو ایشمپسی» قونیه راتف نشرانی
هاکو - ۱۹۲۶

واویلا

۳ پرده دراما

اثر - عبدالرحیم بک حقویردوف .

«باکو ایشچی سی» قونوبه راتف نشریاتی

باکو - ۱۹۳۶

آ. ق. (ب. ف. ب. ق. بانیندا
« باکو ایشچی سوسی »
قو'وپه راتیف نشریاتی مطبعه سینده چاپ ایدیلدی

اشترک ایدنلر:

- (۱) فاضل دربندی نیغ هکیلی
- (۲) ملا کاظم - ایراندا فالاباخان، قفقازده مرثیه خان
- (۳) بر قوجا آرواد
- (۴) بر جوان اوغلان
- (۵) بر قوجا کشی
- (۶) ملا جبار - ایراندا میمون اوینادان، قفقازده شییه گردان
- (۷) کربلای خدا ویردی
- (۸) اکبر - اونون اوغلی
- (۹) اونون آروادی
- (۱۰) رسول - عارف بر اوغلان
- (۱۱) کربلای قدیم
- (۱۲) بر نفر ارمی آروادی
- (۱۳) ایرانلی بر اوغلان.
- (۱۴) ملا قربان - ایراندا درویش، قفقازده شییه گردان
شهر اهالیسی، آرواد، او شاقلر

برنجی پرده.

برده آجیلدبقا ایراندا شهر میدانی گورینور. صحنه نیک اورتالیقندا
فاضل دربندی ایشک اوستنده اگله شوب اطرافنده نیچه نفر کهنه قولاق؛
بویولاریندا کئدیر و کئدیرین اوجلاری فاضلیک ائده. فاضل گاه مجلسه
گاه اطرافنده کیاره باقیر.

فاضل - اسمو - افهمو - یاهاالغافلون. ایشیدیک و آیلک ای اللہیک
خواب غفلتده او یوموش بدبخت بندلری! آجیک گوزلر سگری
و کار قولاقلری سگزدن نینه غفلتی کنار ایدیکیز. منم قباغ کزده
دوران، منم مشعل دین اسلام، منم افضل العلماء، منم فاضل
دربندی... (مجلسه) نه باخور سگز گوزیمیک ایچینه؟ نه
سبیه هامواقاه آباغه قالحوب تعظیم ائتمه بورسگز. فکر ایدیک
هاگز اوله جکسگز و سیز که بویله فکر دریا سنه غرق اولوب سگز
آبا قیامت نه صفتله گلوب گناهلاری سگزه نه عذر گتیرم جک -
سگز؟ هوش سگری، باشگزه جمع ایدیک؛ توبه قابوسی
همیشه آچیق در. قورخون قیامت عذابندن، نه ساکت
اگله شوب اعتنا ائتمه بورسگز، بوقسه گناهلری سگزیک حسابنک
چوقلای سیزی مات ایدوبدر. قورقمبون - قورقمبون. بر
قطره گوز یاشی سیزیت جمیع گناهلاری سگری بوبوب آبارار.
اسمو - انهمو - یاهاالغافلون. من بکا - او ابکا - اوتباکا
و چیت له الجنه. هر کس آغلیا - آغلانا - ویا آغلانا
اوزنی اوقشادا بهشت اوگدا واجیدر. بونی من دیورم، من
ملا آغا فاضل دربندی. دیورم سیزه محرم آبی یاقینلاشیر
آغلیون باشگزه دوگیک... سینه لر سگری قارا داش ابله ازیک.

باشكزە سامان توكون، ھرنە گناھ ايتىش اولساكز ايستر
صغيره - ايستر كيره ھاموسى بر آندە باغشلانار. باخيك
منم اطرافمە كى مؤمنلرە (اطرافندە كىلر دىزلرى اوستە
چو كوب آغلاشورلر). بودر مشهور تاجر دىنادە نە ارشنى،
نە ترازوسى دوز اولمايوب پىشەسى عوام كندىلرە چوروك
مالى ابكى ۆت قىمەتە آلداتوب ساتماق اولوب، نىچە يىتمە
قيوم اولوب ماللارنى يىوب. اما اى غىلتمە باتانلر!
اى ايمانسىزلار، يىلىك برچە دىقەھ عاشورا كونى صدق دلەن
آغلاماقە گورە جمىع گناھلرى باغشلانوب اوزىنەدە منملە
بر بردە بەشتەدە مكان وىرىلوب. بودر ابگرمنى سە قلعە
بكىلك ايتىش. بودر اوتوز ابل كەخدوالىق ابدن. بودر
مشهور قوجى كە، الدن حسابسز قنلار تو كولوب، بودر
مشهور شىرى كە اون بر آى المدە آق اولماوب بر چە
محرم آى اىچكى كئار قويوب تەزىيە دار اولوب.. گورون
بونارى عبرەت ايدىك. بر بو قدر ايشلرى گورندن سو كرا
يوقە گنە اينا ناما بوسكز.. درست فكىر ايدىك، ئوزىكزە،
اولادكزە يازىكزە كلىن .. بىلونكە بر قطرە گوز ياشى
نە اينكە سزكە، حنا آتە يابالار كزكەدە گناھلرنى يوبوب
آبارار (اطرافندە كىلر گنە آغلىورلر). بونى من دىيورم، من،
فاضل دىندى، من بكا - اوابكا - اوتباكا - وچىت لە الجنە.
كىدەك اى اللەك مؤمن بندەلرى.
(كىدیر جماعتدە دالئجە).

(صحەنك دالئدا ملا كاظم عمامەسىز باشندا پاپاق، بانىندا بر قوجا
آرواد، بر جوان اوغلان و بر قوجا كىشى، داخل اولورلار. ملا
كاظم داش اوستە اكلەشور)
ملا كاظم - ھە سويلك گوروم دردىكز نەردر. (آروادا) باجى
سن باووقاكل (قالنلرە) سز بىر قدر كئارە كىدین، بلكە
باجىنك دىردى خلوتىدز (چىكلورلر).

قوجا آرواد - بلى، قوربانك اونوم. من كرك سوزمى آخوند آغابە
خلوت دىوم ..

ملا كاظم - اونلر گىتدلىر، سوزىكى دى..

آرواد - ملا كاظم آياقلارىك آلتندا ئولوم. كوگدە اللە يىدە
سنگ اتىگدن دوتمشم. نە ابستە بوسن مندن آل منم دىردىمە
علاج ابلە.

ملا كاظم - مختصر ابلە، گور بوسن خلق معطلدر. درد بر سنگ
دردىك دىكل.

آرواد - دىيورم سىكا قوربان اولوم اللەدن كىزلىن دىكل، بندەدەن
نە كىزلىن. اوچ يىل بوندىن قىاق كىدوب اوغايما بر كىن
كئورمشم. نىچە كىلر؟ بر گول پارچاسى، برچە عىبى بودر
كە ابولادى اولمبور. اوغلوم دىبور او سنگ آياغىك
آغىرلىقندار. بونىك عوضنە كىدوب باشقە آرواد آلسا بىدین.
يقىن اىمدى ابكى اوشاق آتاسى اولاردىم..

ملا كاظم - اوغولك بو ساعت ھارادا در.

آرواد - اوغلوم . باشكا دونوم، بو سحر تىرىزە يولا دوشدى و
تابشىردىكە، اگر من تىرىزدن قابدوب آروادىمى حاماھ
گورمەسەم ھمان گون بوشا باجاغام و سىندە او قدر دو گە بىكەم
بىدىك قارا تولوغا دو تىجە.. باشكا دونوم ملا كاظم ال
منم ائك سىك: يا المى كس، يا ائككى.

ملا كاظم - چوق عجب، مەالجهسى آساندر. بويلە آروادلارىك
چوقوسىنا من مەالجه ايتىشم.

آرواد - ياورم سىكا جانم قوربان اودر كە ائىكىگدن باشمشم.

ملا كاظم - جمىع شەردە بزىم اوچاىك كرامتى معلومدر.

آرواد - اوچاىك قوربان اولوم آى آغا!

ملا كاظم - دايان. بو آخنام كنىكى كئوررسك بزىم ابوہ من اونون
صورتە جوشن كىير اوخوبارام و بو كىجەدە بزىم اوچاقدە

ياتار صبح گلوب آبارارسان. قاباجا سندن بر دینار ییله ایستیمیرم. اکر دورت آبدان سگرا گلنیک حامله اولدوغی معلوم اولسه، اوندا منم خلعتی گنوررسن؛ یوقسا اولماساگنه بر دینار ایستیمیرم.

آرواد - قوربان اولوم آخوند اوغلوم گلوب ییلسه سوموکلریبی سندیراز.

ملاکاظم - یوره کیگه قارا فکرار کلمه سین. آروادا عیب دره، گناهدره. ملاقیاس اوچاغنه شک کتوره نیک گوزلری دوتولار. سنک گلنیک منم زوجم ایله براواتقادا یاتاجاق. دخی گیت جماعتی معطل ایلمه.

آرواد - کیدیرم باشکا دونوم. بو آقشام کنتم ایله کلام منده... منده گلن ایله بر یرده یاتا بیله رهم می؟

ملاکاظم - بوق آرواد یوقسه گنه شک ایلیورسک، چیق گیت من گلنیکه معالجه ایتمیرم.

آرواد - آخنیک دوتماسین، آی آخوند نه دیوروم سن بویوران اولسون.

ملاکاظم - ناخوشیگ یاتدا منم زوجمدن باشقه هیچ کس اولایلمز. چونکه کیجه یاریسی اونی حضرت خضر علیه السلام. یولوخاجاق؛ او وقت اورادا یاد آدام اولایلمز.

آرواد - حضرت خضرده قوربان اولوم سگادده بو بر جفت جورای دا سنک آدیگا توقویوب گنورمیشم. بونی مندن قبول ایله!

ملاکاظم - من دیدیم که قاباجا بر دینار آمارام دخی سن کتوررسن یوره کیچمه ده گمیرم (جورای آلیور) غنجب جورا بئلا. نریک قبول اولسین...

آرواد - دخی من قوللوقکدان مرخص اولورام (کیدیر). ملاکاظم - خوش گلنیک (آروادین دالجه باخوب اوکسوروب والدیرین بر- برینه سورتوره سگرا قوجا کیشنی

چاغیرور). آکیشی گل گوروم سنیک دردین نه در!

قوجا - (یاقه گلور) ملاکاظم، منی ملاقیاس آخوندیک قبرینه دولاندیر، بگا علاج ایله!

ملاکاظم - مختصر ایله دردیکدی دی!

قوجا - آخوند. الله دن گیزلین دگل سندن نه گیزلین. بودر

نیچه گون اولار که توزیمه بر عیال گنورمیشم، ظالم قیزی

هرچه ایدیرم یوزیمه باقمیر. یاووغنه گبدنده او یله قشقرور

که گوبا که برابان، ازدها گورور.. باغرم چاتلیور. تولوزم

منی یپردن گورور... نده ایستورسک آل...

ملاکاظم - عیالیک نیچه سیننده در.

قوجا - بوده لازمدر؟...

ملاکاظم - البته لازمدر؛ لازم اولما سورشمارام.

قوجا - اولار بر اون دورت، اون بش باشندا..

ملاکاظم - بر، نه عجب بویله بر جوان قیز سگا عیالقه راضی

اولوب...

قوجا - بوراسنی خبر آلماساگز یاقشیدر!

ملاکاظم - بوق ایشک هر طرفتی بیلکم لازمدر.

قوجا - دوغروسنی اونی من اوغلومک آدینه گنورمیشم، اما کیشنی

اوز آدیمه کسدیرمیشم. ایمدی گلوب گوریر ازی اوغلوم

دگل منم. آخشاماده کوزی اوغلومدادر. من طرف هیچ

باخما یور.

ملاکاظم - نه لازم بویله ایله یوردیک که ایندیده ال آباقا دوشه سن؛

قیز سوومیشدیک گلیدین من ملاکاظمین یاتینا بر دقینه ده

دوزله ایدیم...

قوجا - کیچوبدر آگللامیشام قوربانک اولوم علاج ایله.

ملاکاظم - ایکی تومن بول ویر.

قوجا - آل قوربانک اولوم... (ویرور).

ملاکاظم - (بر پارچه کاغذ چیقاردور) قزیک و آناسنک آدی؟

قوجا - قيزك آدى برى جهان، آناسنك دا آدى گلتمدر.

ملا کاظم - برى جهان زاینده گشوم (بازور). آل منم قوتوغندا هر درد ابچون دعا حاضردر. ابه شخصيك اوز آدیله آناسنك آدنيك يرلری قویولور. بو دعانی دلیبیك آلتنا گیزله دوب گیدرسن عیالك اته؛ البته سگا بوندان سوگرا محبت سالار.

قوجا - مرخص اولوم. الله سنی بو جماعته چرق گورمه سین. خدا حافظ (کیدر).

ملا کاظم - خوش گلدیک. (جوانه) سن گل گوروم دردك نه در؟ (اوغلان یاویقا گلور) اما سوزیگی مختصر ایله وقتم یوقدر. اوغلان - سوزیم مختصردر، اما والاهی دوغروسی خجالت چکورم دیسگه!

ملا کاظم - سن دیمه سگده من ییلورم جوانك دردی نه اولار. یقن قیز سهومسك اوده سگا گلمیور ...

اوغلان - ایله اوگما اوخشیان بر ایشدر ...

ملا کاظم - نیجه اوگما اوخشیان مختصر ایله وقتم یوقدر! اوغلان - قیز دکل گابندر. اریته آرتق محبتی اولدیقتدان سگا محل قویمیور. منده اود دوتوب بانورام.

ملا کاظم - اوغلان سنه نه دوشوب اوز گهنگ عیاله تمشق شوروسك؟ مگر یلمه یورسگمی بو گناه کبیره حساب اولتور؟

اوغلان - نه اله بوم آی آخوند یوره که امر ویرمک اولماز ... کوز کوروب کوگل سهویب. منم نه گناهم واردر. هر گاه ماجرائی باشندان نقل ایتمه دوغرونداندا سگا بازیفك ککر!

ملا کاظم - مختصر ایله وقتم یوقدر! اوغلان - مختصرمی؟ .. بش تومن والسلام ...

ملا کاظم - بو عقل کسن و چوخ مختصر دلبدر .. قزیک آدی و آناسنك آدی ..

اوغلان - قزك آدی ملك نيسا، آناسنك آدی ده سرانجام در. (ملا خورجوندان بر شیشه چيخاردور).

ملا کاظم - بو شیشه که کی قورت باغیدر. بونی آروادك آرنیک بالارنيك اوسته سوترسن؛ او وقت آرواد اوندان نقرت ایدهجک و اونی اصلا گورمک ایسته میهجک (برآت نالی چيخارور) ایله که همین باغی سورتیدرک اوج گون اوندان سوگرا گيجه یاریسی اوجاق قالیوب بو نالی سالارسان اوجاغه، نل قزاران تک همان گین یانگدا اولاجاق. اکز زنجیره باغلی اولا که گلهجک گنک آدنی و آناسنك آدنی من بو ساعت نالک اوسته یازارام (یازیر). ملك نيسا زاینده سرانجام، بوور ..

اوغلان - چوق راضیم. آخوند آغا بو یورون (بول ورور). گلجک ده سگا آرتق قوللوق ایدهرم خدا حافظ (کیدر).

ملا کاظم - خوش گلدك. (یوللاری سایور. بو حلدده صحنه نك ساق طرفندن میمون اوینادان سهسی گلور)

میمون اوینادان - آی شله قوم معله قوم. بری بری چوبان بری، داغلاری دولان بری. مرجبا اوغلان بری آبارك الله، آبارك الله.

ملا کاظم - (سس طرفه باخور) باهو آی ملا جبار. (ملا جبار میمونک اپینی براخوب گلور).

ملا کاظم - اوغلان بو نه اویوندر.

ملا جبار - قارداش نه ایتملی محرم لیک گنجه، دهک کرک بر نوع دولناق، الله برکت ویرسین، اوج یولدش بر میمونک سیینه چورمک بیوریک. پس سن نه ایشدهسك یوقسه مایادان بیورسك؟

ملا کاظم - نه منده دوک سیندیر دولانورام، دعادن فلاندان یازوب جماعتك کارینه کلیرم، جماعت دهتم کاریمه گلور. اللهک دولتندن نه چوقدر دنیاده باش قولاق. نه قدر ایسته یورسن قیرخ.

دوغرودر جماعت بر قدر آيلايه اوقشايور، جادويه نه؛ نه
ايتانمايورلر؛ اما گنده بزه كفايت ايلين قدر تايلير.
درويش - (سول طرفدهن) اي دوست مولاي من: «هزارشكر كه

دوتدېم طريق ايماني - اوزومه فرض ايلدېم مذهب مسلمانې». (داخل اولور) سلام عليكم آغا ملا كاظم، آغا ملا جبار!
احوال شريف، دماغ لطيف نه عجب سيزده بوراده سگزر!
ملا جبار - وعليك السلام، آغاي ملا قوربان، سنده ديه سن بو لوطياق
ايه ميدانه چيقوب سن. ايندي ده درويشلك ايلور سن.

ملاقوربان - نه اتمه لي ايليك اون بر آيتي بيكاريق، چوره ك لازمدر.
آرود اوشاغی آج ساقلماق اولماز گرك انده بر وسيله
اولسون!

ملا كاظم - آكيشي سنك يشه ك گوزل پشه در. (ملا جباري گوسته.
رور) بو بدبخت اوغلي ميمون اويناتماق له چوره ك قازانور.
ملا جبار - من ميمون اوينادوب خاقتك بولني آلوب هيچ اولماسه
عوضنده بر تماشا ویرورم. سن نه قايرورسان. بالان بالان
جادوار ايله خلقك باشيني تووليوب بولني آلورسان.

ملا كاظم - اصلينه باخندا بز هامومز ميمون اوينادانيق! اوز آرازدر
بر ياد آدام يوخدر. اونى سويله ييك گوره ك محرم آبي
ياخينلاشوب، هارايه گيتمك لازمدر.

ملاقوربان - من خيال گنج، قارا باغ طرفه گيتمكدر؛ خيرلى
بره كئلى جماعتدر. هر ايل اورايه گيديرم و ياخشى منفعت
ايه قايدورام.

ملا كاظم - من او تيمى باكو - لسكران طرفه ووراجاغام. اوراده
منم مريدلرېم چوقدر. بودر نيچه عدد كاغذ يازوبلار منى
دعوت ايديرار.

ملا جبار - منم ايلدن مرنيه خاللق گلنز. ميمونى عيب اولماسون
اوشاقلارك آناسنا تابشوروب دوشه جگم بولا، گيدوب شيروان

طرفده شيهه چيخاردوب دولاناچاغم. بردانه اوزون بابرانق،
دييله دن، زره دن، قالحاندان، قلنجدان ايشگه يوكله بوب
دوشه جگم كند به كند. اوزومده چوق ياخشى يزيده
ابن سمد، شمرة و حارث شيهلري اولورام. يولداشلارېم ده
مندن قالمازلار.

ملا كاظم - بس سنك ملاق لباسك هارادادر.

ملا جبار - بودر يانمدا (خورجونى يره قوبوب بر دست ملا لباسى
چيخارور) بو من!..

ملاقوربان - (خورجوندان عمامه چيخارور) بوده من:

كربلاي خداويردى - (اوغليه داخل اولور) سلام عليكيم..

ملا لار - وعليك السلام ورحمت الله وبره كاته، هاردان تشریف
گتوروب سگزر!

خداويردى - اوغلولمه كربلا زيارته گيتمشديم ايندى اورادان قايدبروق،

وطنه گيده جه بيك. بوراده دوشمنلى بركاروانسرا يوقدرمى؟

ملا كاظم - (گوسترور) بو كوچه نك آخرنده بوبوك برتميز كاروانسارا
وار دوشه ييلرسگزر. سفر گز هارايادور.

خداويردى - بز آذربايجان طرفه گيده جه بيك محرم لك ياقينلاشور،

اوغلولمك دا برخير ايشى وار گرك وطنه يتيروب تمام ايدك.

الله سيزك ده اولادلريگزه قسمت ايله سين...

ملا كاظم - الله مبارك ايله سون. بز اوچمزه او طرفلره گيديريك.

يولداشلى گيده ريك!

خداويردى - ترمى بولا دوشه جگسگزر...

ملا كاظم - صباح ساعت خوشدر. صبح الله قويسه بولا دوشه ريك..

خداويردى - چوق ياخشى اولار. ايله من ده سيزك قوللوقسگزرده

گيده رم... بويوردىگزر كاروانسارا هارادادر؟

ملا كاظم - بو كوچه ايله گيدوب حاجى شكور كاروانساراسنى

سوروشارسگزر..

خداويدى - خدا حافظ، الله سىزىڭ عمرىڭىزى اوزون اباسىن
گېدەك بالا (ھرايكىسى گېدەرلر).

ملاكاظم - آكيشى دوغرى مئادىر كە كۆر بېلىڭىڭ يىواسنى الله
اوز ايله تېكىر. بۇدۇر ايكى نۇر اوزون قولاق كېچىۋېز
الدىدۇ. آرازى اوطرفە كېچىنچە الخىزى جىمىزە - المياجەيك!
(تول قولا ويروب اوقوبورلار)

چون گىلى مىجرم گە ميداندا بىزمىدۇر.
ميداندا بىزمى عرصەدە جولاندا بىزمىدۇر.
سرسەردە ارباب نىم محصرمىزدە.
انزايىلە آكرام ايله دور بىزمىدۇر.

يىك نىمىت الون دوزىلوب قىشربىزدە.
سوداى پىلو شور چىقىرتما سرمىزدە...
الوم گە نىروىت و سامان بىزمىدۇر..
تاجردە بىزمى بگىدە بىزمى خۇندا بىزمىدۇر.
ايماندا بىزمىدۇر - فرماندا بىزمىدۇر.
چون گىلى مىجرم - ميداندا بىزمىدۇر.
(گىدورلر فاضل درىندى صىخەنڭ درىنلىكىدىن ايكى الى
اوز دور).

فاضل درىندى - من نكا - او ابكا - اوتباكا - وجيت له الجنة.

پۇدە

ايكىنچى پۇدە

قەنارەدە شىر ميداندا بۇك ازدىخىم آرواد، اوشاق كىشبار بىر بىرئە
نارىشوب، صىخەنڭ دالدىن طبل و زىچ سىسى گلور، شاخەى -
واخەى صدىسى ايشىدېلور، حوانلارڭ بونولرىنە آروادلار بىر بىر كەفنى
تېكۆب ولا سالىۋالار. اكېر الدە قىلچ، قوتوغندا آغ گىلوب
آروادلارڭ ايچىندە آناسى تابوب چىرور...

اكېر - آنا، گىل بو آغى مەم بونومە نىك.

آناسى - (كېرىن آروادىنە) آبالا گىل، اوزىڭ اكېرىنڭ بونوتە
آغ تىك (آرواد الدىرى تىرە - تىرە - آغ تىكېر).

آروادى - اكېر گىل سىڭ بونىڭداكى آغى آج بىر تىمە باغشلا،
گىچە پىس بوخى كور بىشىم، پورە گىمە قرا فىكرلر گور.

اكېر - اولە داشما بو امام بولىدۇر، بو بولدا حطا اولابىلمىز.
دورت ئىدىر غرىشەيم آغ كۆيىك اولمايشام، ايندى گىرك
ھامونىڭ عوضى چىخام، سىن بىر اوجا بىرە چىخ! اورادىن
تەماشى ايت گور نە قىامت قوباردا چاغىم...

آناسى - اكېر نە صىخىت المبورسنىڭ؟

اكېر - ھىچ آنا گىلىڭ بىكا آغ كۆيىك اولماغى مصلحت كورمىدۇر.

آناسى - او سىنى چوق اىستەمگىزدۇر، (آروادىنە) بالام، امام
بولىدۇر بورادە داشماق گناھدۇر... مەن اوغلىم نىچە تاي

توشدىن كېرى قالا يى؟

اكېر - اىكەت گىرك اوزىنى بىلە بىلە بىراردە كوسترسىن.

(اونلردىن آبرىلوب بىر نىچە قەدەمە رسولە راست گلور)

رسول - سىن ھازىرە گىدىرسىن!

اکبر رسول - گورمیرسن هارابه گیدیریم. داهای سوروشماغنک نه لزومی؟
گورورم هارا گیدیرسک، دورت ییل گیدوب دنیانی
سیاحت ایلوب قابداندان سوگرا گنه عقلگ باشینا گلمیوب.
ووردوگ باشینی یاردک. بر بش گروانکده قانگ آخدی،
گورمک نه قازاناجاقسان دنیا ایچون و آخرت ایچون...

اکبر - دنیاده اوزوم ایچون آد قزانارام، آخرتده بهشت. منیم
دانشماغه مجالم یوقدر توقع ایلورم بویله گونلرده منیمله
بویله صحبتاری ابله میهسک. اوزگه وقت دانشاریق. ایندی منیم
گوزلریم قزیشوب قان ووروب باشیمه قولاغیم هیچ برشی
ایشیمه بور حتی الیمدن خطاده چیخا یلر. اودر ملاکظیم
مرتهخان گلور. اونکله دانش او مندن عتلی در. بودر
اون ش گوندر بزیم ایومزده قوناقدر. ایراندان منیمله
بر یرده گلوب اون بش گونده بگا سویله دیگی نصیحت -
لردن سگاده دیسه، بلکه سنده ایمانه گلهسن. سن چوخدانگ
بی دینیسک (آرودالار و اکبر گیدیرلر).

ملاکظیم - (اطرافنده بر نیچه نفر داخل اولورار) حضرات ییلیگ و
آگاه اولون هر کس بوگون بر قطره گوزیاشی توکسه
اولگ یتمش یدی ییک گناهی اولسا باغشلانار (هامو آغلابور).
کربلای قدیم - (بوگورمک داخل اولور) خدایا جلالیگنه شکر.
ایندی سسکا اینانمایانلار سننگ قدرتیگی اوز گوزلریله
گوردیلر ..

رسول - نه وار آی کربلای نه اولوب؟
کربلای قدیم - سن چکیل کناره ایندی گوره رسن نه وار.
ملاکظیم - کربلای نه خیردر؟

قدیم - نه خیر اولاجاق خداوند عالم بو ساعت اوز قدرتی
بوتون بی دینلره ثبوت ایتدی. بوندان سوگرا هانسی کافرگ
دبلی وار دانشین. بویله بوبوک معجزک قابغدا گوروم

بر باره دینی، مذهبی بگمین لر .. آدلارینی مسلمان قویان
ملمونلار نه دانشاقلار و نه دانشا یله جکلر؟ ..

ملاکظیم - بر تزدی گوروم نه معجزدر؟ (هامو اونی احاطه ایدیر).

قدیم - یاریم ساعت بوندان اقدم بر نفر ارمنی آروادی اون بش
باشیندا، آنادان دوغما کور اوغلون گتوروب یخدی
مسجدیک قابوسه دیدی: آی مسلمانلارگ آلهی! اگر سن
حق الله سن، منیم بو اوغلومگ گوزلرینه ایشیق ویر.
فوراً اوشاغک گوزلری آچیلدی، ارمنی آروادی همان ساعت
دونوب مسلمان اولدی. اوشاغک لباسی پارچه پارچه ایدوب
جماعت اوز آراسندا قسمت ایتدی .. پول آروادگ باشیندان
دولی کبی باغور، بودر بورایه گلور (ارمنی آروادی
یاتندا اوشاق اطرافتی جماعت آلمش داخل اولورلار).

ارمنی آروادی - ییله موسورمانلارگ آلهنه غوربان اولوم. موسورمان
لارگ دینته مذهبه غوربان اولوم، اون بش ییلدر بو باغر
اوشاق کور ایدی، ایله آنادان کور گلوب، دیدیم آبا
روب بو شاخسی-واخسی گونی موسورمانلارگ آلهنگ
ایاغینه یخاچاغام، اوغلومگ گوزلرینه شابق ویرسین. بودر
کور گوزی گیدوب یرنه شابقلی گوز گلوب (رسول
کناردن گولور)

جماعت - خدایا، کرامتیگه شکر، سکا اینانمایانان مین لعنت، معجزه
شک گتورنلره مین لعنت!

ملاکظیم - اذانچی مشهدی سلیمه دیک. چقیسین منارهده مناجات
چکسین تا بوتون شهر بویله بوبوک معجزدن خیزدار
اولسون!

قدیم - مشهدی سلیم چوخدان منارنگ باشیندار. مگر سینی
ایشیمه یورسگزا!

ملاکاظم - حضرات، آخر وقتلرده بر پارا بی دینلر، چیقوبلر اورتالغه جماعتیده اوزلری کیمی بیدین ایلمک ایسته بورلر. دیورلر اوروچ نالحق، نماز نالحق در. امام تعزیه سی نالحق در. الله، فلان بوخدر. انسانی دولاندران هوادر. انسانک آدم علیه السلامدان خبری بو قدر، هامو میوندان عمله گلوبدر. بویله بیدینلر حق یولدان چیخوب جماعتکده عقیده سنی بوزماق ایسته بورلر. من هر ییل بو طرفلره گلیرم. ییل به ییل جماعتک عقیده سنک گلدیکجه بوزغونلیق طرفته گیتمکینی مشاهده ایدیرم. بویله گیتسه بوتون جماعت آخرده بیدین اولوب یولدان چیخاقلر، اودر که خداوند عالم بویله معجزلر ایله او بی دینلرک بظالتلرینی نبوت ایدیر، الیهی جلالیکه شکر.

هامو - خدا یا جلالیکه شکر!

ملاکاظم - جماعت، هر کسین قومسندن نه گلور آز چوق بو آرواده احسان ایدک، قبول اولاسی احساندر (جماعت بول ویرور).

ارمنی آروادی - الله سیزه برکت ویرسین، مسه بگزه غوربان اولوم.

شهر اهای - (رسوله) سن نه یله کناردان باخورسان؟

رسول - معجزه تماشا ایدیرم، غریبه معجزدر.

شهر اهلی - آی رسول سن همیشه دانشارسان، ایندی نه اولوب دلیک اتوب، آخر من بو ارمنی آروادینی تانیورام، اوده منی باخشی تانیور، من بونلرک کندن همیشه کیدوب تویوق جوچه بومورته آلورام. والله بونون کور اوغلی بوخدر. بو اوشاغیک اوزینیده همیشه قابودا گوروردیم که او تانیور. کور فلاندا دگلدی دانشماق یری ایندیر.

رسول - بو حالدا بویله باشلرین هانسنی ایناندرماق اولار. گوزلر قان ایله دولوب، بهین قاریشوب چوق دانشارسن، اوروب

جمده کیکی یخارلار یر، هر کس بر لوطیلق ایله چیخور مینانه جماعتک قولاغنی کسور. ارمنی آروادی ده بوکک ایله میدانه چیقوب، کاسب آروادنی قوی یولدان زادان ویرسونلر، آباروب قابوسینه بر ایکی او کوزدن اینکدن آسین. ارمنی آروادی ایله ملا کاظمیک هیچ تفاوتی بو قدر. وقتنده بو قویون کبی جماعت، خیر شرنی گوزلجه آکلیا- جاق، بو ارمنی آروادنی تک سن تانیما بورسک، سندنده سوای تانیان چوخدر. اما دانشماغه قورخورلار، چونکه موقع مساعده دگل، وقتی دگل، (ارمنی آروادی جماعت دالندان اوزاقلشور) گیندی قولاق کسمکه عیبی بو قدر.

کربلای خدا ویردی - (باشنه دو که - دو که) ایوبمی یخان اوغوم وای. منی قوجا و قتمده دوزلرده قویان اوغوم وای .. یلمی سیندیران اوغوم وای، گوزمیک ایشیقی، قولومیک قومتی اوغوم وای ..

ملاکاظم - آی کربلای خدا ویردی نه واقع اولوب.

خدا ویردی - نه اولاجاق گوزمیک آغی قاراسی برجه اوغوم المدن گیندی ..

ملاکاظم - آغلاما کربلای خدا ویردی، گناهدر. سنک اوغون بو ساعت جنت اعلاده مقام دوتوب. بویله نولومی هامو گرک آرزو ایله سین. آغلاما.

خدا ویردی - منم ایوبمی یخان سن ملا کاظم سن! الله سنک ایوبکی یخسون، سنیده منم کبی الی قونوندا بالاسیز قویسون. بودر ایکی هفته در گیجه گوندوز اوغومیک باشنی دولدوردک، بر اوجدان دیدک هر کس بو یولدا اوزینی شهید ایله سه یری بی سؤال جتدر. ایندی من قوجا آتاسینی، قوجا آتاسینی، جوان اون بش گونلیک عورته تی کیم ساخلیاجاق؟ الله سنک ایوبکی یخسین (کیدیر).

آناسی - هانی منم اوغلو مینگ قانلوسی. هانی او اضافسیزه، مروتسیزه؟
آلا گوزلی بالام وای! (ملا کاظمی کوروب).

ملا کاظم - حاجی ناحق بره اوز بیگی گناهه باترما. الله بزم هامومزه
اوبله بر نولوم قسمت ایله سین. اوغلیک بو ساعت بهشته
اگله شوب سنک و آتاسنک گناهنی باغشلا نماغه استرحام ایدر.
آناسی - طوی بیسه دونهن بالام وای. الله، منی اوغولسوز قویانی
اوغولسوز قوی.

رسول - بوده موهومات قوربانی!

مرفر شهرلی - اوج نقرده گنه نولدی. بری حاجی ونی نیک اوغلی،
بری کربلای نمازیک اوغلی اسده، بری ده حاجی قنبر
اوغلی بشیر.

(اوج نقر باشلرینه دو که - دو که یو کورورلر).

رسول - بوده اوج قوربان.

ملا کاظم - هاموسنک روحی بو دمده جنت ده درلر.

مرفر ایرانلی - (داخل اولور) حضرات بوراده ملا کاظم کیمدر؟

ملا کاظم - منم، نه بو بورورسک؟

ایرانلی - سن می سن او ملعون بی دین لوطی؟ من سنک سوراغکی
کنده کند شهر به شهر آلوب گلوب بوراده تا بمیشام؛ چوق
یاختی الهه کیچوسک. ایندی سنک کیم اولدوغکی جماعته
بیلدیره رم!

ملا کاظم - ملعون کفر دانشما، علما اوزینه عاق اولانیک یر
جهنم در!

ایرانلی - عالم سنی سنک قرشمال؟ حضرات تانیون بونی بو ملا کاظم
دیبلن بزم شهرده گلوب اگلشوب آروادلاره جادو یازیردی.
اوشاقی اولمیان آروادلاری گوروب ایونده یاتردوب اولنره
ال آتوردی. .. ایسته بردی بو ایونی منمه آروادیمک
باشینه گورسین. اما یقاسی و سقالی ناموسلی آرواد الینه

کچدی .. من بونون نجه لازمدر قولوقن ایده جگم.
اما سیزده ییلین مرثیه خان صفتیه گلوب سیزی توولوبوب
بولیکزی آلان لوطیلر ایراندا چوخدر!

ملا کاظم - حضرات بو بایدره، یالانچی در. بونون سوزینه ایانمیک!

ایرانلی - یالانچی من دگم سن سن. فکر ایکنک حضرات هیچ بر
جوان بوره گی یانماسه، گلوب جماعت آراسندا اوز آروا.
دینک صحبتی ایدرمی؟ کورین بو لعین وجود منی نجه
اوده یاخوب؟

رسول - حضرات بو اوغلان یالانچی دگل. بن هر وقت سیزه

دینده بر بارا لوطیلره اینانوب مالکزی. بولکزی چوللره
داغتمیون، منه کافر دیدگزر. بودر بوگون دورت جوان
اجلسز دنیادن گتیدی. اولنرین آنا باجیلری، عالیری صاحبز
قالدیله. ایندی گوره که ملا کاظم اولنره چوره کوریم جگمی؟ بولار
سیزه دیورلر که بو بولدا نولن شهید زمره سندن اولورلر.
اوبله بس بولنر اوزلری نه باشلارینی چاپمورلر. .. فکر
ایدون برجه هیچ بر ملا آغ کونیک اولوب باشنی یاردیفنی
کورن وارمی؟ سبب نه در؟

جماعتدن بری - دوغرو داندای هیچ ملادان، مرثیه خاندان آغ گونیک،
باش یاران زه نجیر ووران گورمه مشم!

رسول - ایندی که گورمیوسز ییلون که بو عمل، یاختی اولسه

بقاچه ملالار گیدر. بولنر آنجاق موهوماتلری اوزلری ایچون
مداخل بولی قایرو بدرلر. جماعتیک باشینی دولدبروب کنار.
دان تماشا ایتکله لذت آباروبلر. اینانمیون جماعت، یله
آداملره. گیدین صنعت دالیجه، علم دالیجان تا بر ایشقه
چقاسکز! او گویا گوزی گور اوشاق که ارمنی آروادی
گزدیر بردی، اونی بو شهرده چوق آدم تانیور. منم بر
یاقتی دوستم بو ساعت منه دیدیکه او ارمنی آروادینی

ایلمه بر اوتوز دفته گوروژ و اوزینی ده تانیور .. اونون
اوغلی گور دگل دیور. بوراده اونی تانیان چوقدر. . .
دانشماغه قورخورلار ..

نیچه نفر جماعتدن - (یورکله) منده تانیورام.

رسول - بودر ایشیدک عفلگیزی باشگزه جمع ایدک! ملاکاظیم لردن
اوزیگزی قوریگزی. . .

ایرانلی - (استهزا ایله) ایندی جناب آخوند ملاکاظیم زحمت چک
کیدک صحبته!

ملاکاظیم - اوغلان ال چک بدن!

ایرانلی - هله سنه ال وورمامشام که ال چکم؟ برقدر الم دگدن

سوگرا ال چکرم بویور، زحمت چک! (بر ابکی دفته
بوینیا ووروب آپاریر).

(جماعت - مات متحیر اونلرک دالنجه کیدیرلر، نچه عدد

میت صحنه دن کچیروب آپارورلار. میتلرک دالنجه آرواد

اوشاق آغلیاراق کیدیرلر)

صحنه دالندن سس. . .

من بکا - او ابکا - او تباکا - و جبت له الجنة...

پرده

